

І. Березюк-Рибак

НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В статті визначено основні напрями загальнодержавної та регіональної інноваційної політики країни. Розглянуто основні напрями та способи активізації інноваційної діяльності на підприємстві в сучасних умовах господарювання.

Ключові слова: *інноваційна діяльність, інноваційна політика, інноваційна інфраструктура, регіональний інноваційний центр, інноваційне підприємство.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку економіка України потребує інноваційної політики, адекватної європейським країнам, здатної створити умови для активізації та стимулювання інноваційної діяльності на всіх рівнях управління. Якими є основні напрями загальнодержавної та регіональної політики активізації інноваційної діяльності? За допомогою яких економічних методів можна реалізувати програму активізації інноваційної діяльності на підприємстві в сучасних умовах господарювання?

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок у дослідження проблем активізації інноваційної діяльності та побудови інноваційної моделі економічного розвитку зробили такі вітчизняні вчені, як: В. Геєць, М. Згуровський, О. Соскін, В. Сіденко, Ю. Пахомов та багато інших. Але незважаючи на численні дослідження цієї проблеми, багато аспектів залишаються дискусійними і потребують окремого дослідження.

Метою дослідження є пошук напрямів та способів активізації інноваційної діяльності, здатних підвищити конкурентоспроможність підприємств України на світових ринках.

Виклад основного матеріалу. У розвинених країнах світу вже сформувалась інноваційна модель економічного розвитку, яка базується на інтенсивному продукуванні та використанні нових знань, за рахунок втілення яких в освіті, технологіях, організації виробництва, товарах досягається 70-85 % приросту ВВП [5]. Економічне зростання в розвинених країнах досягнуто на основі поширення інноваційних процесів у реальному секторі економіки. Пануючий в цих країнах 5-й технологічний уклад – комп'ютеризація та інформатизація суспільства, сучасні галузі електротехнічної промисловості й приладобудування, виробництво високотехнологічних побутових приладів, авіаційна промисловість, медична, хіміко-фармацевтична, поліграфічна промисловість – в Україні не перевищує 5 % [4]. Провідні країни світу вже активно опановують виробництво 6-го технологічного укладу, де ключові позиції займають мікробіологічна промисловість, наукомістка і високотехнологічна медична техніка, біотехнології та генна інженерія.

У 2016 році лише 19 % вітчизняних підприємств здійснювало інновації [4]. У 2016 році, порівняно з 2015 роком, втричі зросла кількість впроваджених нових технологій [4]. Майже у півтора рази у 2016 році, порівняно з 2015 роком, збільшилася кількість впроваджених у виробництво нових видів продукції [4]. В Україні існує низка галузей, де вона поки ще володіє сучасними високотехнологічними розробками. Наприклад, такі галузі економіки, як ракетобудування, літакобудування можуть бути потенційними постачальниками сучасних технологій на міжнародні ринки.

Але незважаючи на ці позитивні тенденції, переважна більшість галузей та підприємств України не здатні здійснювати радикальні інноваційні перетворення. Сучасний стан економіки України свідчить про відсутність необхідних умов для реалізації ефективної моделі економічного розвитку. Економіка України потребує радикальної структурної перебудови та імплементації сучасної інноваційної моделі розвитку. Квінтесенцією структурної перебудови економіки країни має бути значне збільшення питомої ваги п'ятого та шостого технологічних укладів.

Сьогодні економіка України потребує дієвої інноваційної політики, здатної створити умови для активізації та стимулювання інноваційної діяльності на всіх рівнях управління: загальнодержавному, регіональному та на рівні самого підприємства.

Одним із головних напрямів активізації інноваційної діяльності на загальнодержавному рівні є модернізація товарного виробництва, успішність якої залежить від створення та інтеграції промислової, наукової та регіональної програм. Необхідно створити власну інноваційну політику, найважливішою характеристикою якої повинна бути прозора схема фінансування інноваційних проектів.

Для багатьох підприємств основним джерелом розвитку і впровадження інновацій є власні засоби. Це пов'язано з тим, що залучити довгострокові кредити практично неможливо. Нерідко власних засобів недостатньо підприємству для проведення інноваційної діяльності, від чого страждає якість інноваційного процесу. В умовах перманентного бюджетного дефіциту не можна сподіватися на державне фінансування інноваційної діяльності підприємств. Єдиним державним джерелом фінансування інновацій є Українська державна інноваційна компанія (УДІК), яка може надавати кредити інноваційно активним підприємствам під процентну ставку рефінансування Національного банку. Але УДІК застосовує принципово нову для української економіки форму надання кредиту – шляхом безпосереднього придбання обладнання, машин, устаткування для підприємства, з яким укладено договір і обговорено терміни повернення заборгованості. Ця форма кредитування дає можливість уникнути нецільового використання коштів, виділених для інноваційної діяльності.

Хоча прийнятий Закон України «Про інноваційну діяльність» розширив базу для інноваційної діяльності, знизив податковий тиск на підприємства шляхом впровадження режиму преференцій (в розпорядженні підприємств залишається 50 % ПДВ і 50 % податку на прибуток; дозвіл імпортувати деякі види обладнання без митного податку та ввізного ПДВ, не сплачувати 50 % земельного податку), він не здатен повною мірою забезпечити активізацію в інноваційній сфері [1].

На нашу думку, головним недоліком Закону України «Про інноваційну діяльність» є неадаптованість до європейського законодавства, оскільки він робить лише єдиний дієвий інноваційний крок для підприємств, які займаються інноваційною діяльністю, – вводить податкові пільги. Європейське законодавство, на відміну від українського, ніяких пільг по інноваційній діяльності не визнає, за винятком однієї – страхування інноваційних ризиків (наприклад, у Великобританії держава страхує 80 % ризиків). Закон України «Про інноваційну діяльність» державне страхування інноваційних ризиків взагалі не передбачає.

Для активізації інноваційної діяльності, на нашу думку, потрібно прийняти Закон «Про венчурну діяльність», який би дозволяв інноваційним та венчурним фондам фінансувати ризикові інноваційні проекти, здобуваючи таким чином частку в створеній інтелектуальній власності. Необхідно формувати регіональну політику з метою підтримки розвитку і функціонування венчурного бізнесу. Адже регіоналізація дає змогу залучати в господарський механізм додаткові чинники розвитку підприємницьких структур венчурного капіталу на засадах більш повного й ефективного використання усіх видів ресурсів окремих територій. Регіональна політика в галузі підтримки венчурного бізнесу повинна бути невід'ємною частиною регіональної науково-технічної політики. Важливим також є прийняття закону, який би надавав права інноваційним компаніям фінансувати прогностичний маркетинг, з якого повинен розпочинатися інноваційний проект. Необхідно ввести державне страхування інноваційних ризиків, реалізація якого дасть можливість залучити банки, іноземних інвесторів та ін. За умов прийняття Закону про страхування інноваційної діяльності, коли держава почне страхувати інноваційні ризики хоча б на 80 %, банківські структури зможуть брати активну участь у фінансуванні інноваційних проектів.

Держава повинна сприяти збереженню та збільшенню наукового потенціалу. Тим більше, що Україна за всіх складнощів зберегла досить потужний науково-технічний потенціал, високий рівень кваліфікації кадрів, розгалужену мережу наукових організацій, яка охоплює широкий спектр галузей. Головним джерелом фінансування науково-дослідних робіт залишаються кошти держбюджету. Відповідно до ст. 34 Закону України «Про науку і науково-технічну діяльність» держава повинна забезпечувати бюджетне фінансування науки у розмірі, не меншому за 1,7 % ВВП [2]. Реальний обсяг бюджетного фінансування науки сягає близько 0,35 % [4]. Оптимальна схема бюджетного фінансування науки повинна зберегти базовий принцип фінансування наукових досліджень, органічно пов'язаний з конкурсним (грантовим) підходом до визначення пріоритетних напрямів наукового пошуку, для вирішення як фундаментальних, так і прикладних задач.

На етапі становлення в Україні ринку інновацій наукові організації державного сектора можуть бути безпосередніми замовниками або партнерами промислових підприємств у здійсненні інноваційної діяльності через: продаж ліцензій і патентів; залучення промислових підприємств до досліджень у державних НДІ з наступним наданням прав власності на інноваційні розробки; створення державно-приватних фірм зі спільного впровадження результатів інноваційної діяльності, виконаних за рахунок державного фінансування; створення в промислових компаніях науково-інноваційних центрів, які будуть спільно керуватися і фінансуватися та працювати за комплексними дослідницькими програмами; створення в рамках державних НДІ підрозділів, які б займалися впровадженням інноваційних

розробок у кооперації з промисловими компаніями; повне або часткове фінансування участі промислових підприємств у міжнародних виставках та ярмарках інноваційних розробок.

Прийняття закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» дає можливість створити нормативно-правову базу для формування в Україні ринку нематеріальних активів; запровадити державну систему інвентаризації результатів завершених інноваційних розробок, а також тих, що перебувають на завершальній стадії; розробити механізм і створити державну систему перепродажного оцінювання вартості розробок та інших нематеріальних активів, створених за рахунок бюджету; створити фінансово-економічний механізм залучення коштів, що надходять від трансферу інноваційних розробок, до науково-технологічної сфери; створити державну систему експертизи інноваційних розробок, що мають імпортуватись в Україну за кошти Держбюджету; створити національну інфраструктуру здійснення трансферу та комерціалізації інноваційних розробок; забезпечити права суб'єктів інноваційної діяльності на захист інтелектуальної власності, сприятливі умови для створення об'єктів цієї власності, розвитку їх вітчизняного ринку.

Для зниження ймовірності надходження в Україну інноваційних розробок, які не відповідають державним інтересам (застарілі; ті, що дублюють вітчизняні розробки; передбачають використання лише закордонних матеріалів), потрібно прийняти Закон України «Про здійснення контролю на ринку товарів, робіт і послуг».

Поступове залучення до інноваційної діяльності малого і середнього бізнесу через впровадження прогресивного оподаткування прибутку розробників товарних новинок підвищить попит на інноваційні розробки. При цьому слід використати зарубіжний досвід застосування ступінчатого оподаткування з визначенням ставки податку залежно від рівня доходу підприємства; податкових канікул на 2-5 років залежно від життя циклу інноваційної розробки; зниження ставок податку з прибутку прибуткових фірм-розробників; застосування пільгових інвестиційних кредитів (переважно довгострокових) для активних учасників інноваційного ринку; вилучення з оподаткування витрат на економічно значущі НДДКР. У зв'язку з цим необхідно внести відповідні доповнення в Закони України «Про наукову та науково-технічну діяльність» і «Про оподаткування прибутку підприємств» [3].

Необхідно прискорити розвиток широкої мережі сучасних структур (технопарки, бізнес-інкубатори, венчурні організації, наукові центри, кластерні утворення), які сприяють активізації наукових та прикладних досліджень. Ці форми ринкової інфраструктури інноваційної сфери розвиваються поки що надто повільно.

Проблема кластеризації економіки є актуальною для України, важливо вивчати та аналізувати світовий досвід формування і розвитку кластерів. Адже кластеризація сприяє розвитку інноваційної діяльності, тому що в її межах утворюються нові форми діалогу між підприємствами, науковими, урядовими та регіональними інституціями.

Найпоширенішою формою кластерів в Україні є територіальна. Створення територіальних мережевих об'єднань не вимагає значних зусиль, тому на початковій фазі розвитку в кластерній формі організації бізнесу цілком логічним є домінування регіональної складової. Але у такій формі кластер не відповідає сучасним вимогам розвитку. Це пояснюється слабкою налаштованістю на інноваційний розвиток суб'єктів кластерної спільноти. Причиною цього є недосконалість нормативно-правової бази формування засад державної кластерної політики, а це, в свою чергу, гальмує розвиток інноваційної інфраструктури: сервіс-центрів, бізнес-інкубаторів, центрів трансферу технологій, венчурних фондів, технопарків тощо. Нині в Україні функціонують лише окремі елементи інноваційної інфраструктури, що перешкоджає створенню адекватної національної інноваційної системи. Іншою поширеною формою кластерів в Україні є галузеві, а саме: машинобудівні, металургійні, фармацевтичні, нанотехнологічний, інформаційних технологій. В Україні також діють кластери в галузях харчової промисловості, сільського господарства, легкої промисловості, будівництва тощо. В перспективі прогнозується створення кластерів у галузях приладобудування та енергозабезпечення.

Слід зазначити, що вітчизняні галузеві й територіальні кластери не відповідають належним чином їх глибинній економічній сутності. Світовий та вітчизняний досвід розвитку кластерів свідчить про те, що кластер лише тоді може набути рис повноцінності, коли, з одного боку, залучає в єдиний ланцюг певну низку технологічно пов'язаних між собою галузей, а з другого, – зводить у логічно побудовану мережу тих, хто розробляє інновації, та тих, хто впроваджує їх у виробничий процес. Інакше кажучи, сутність кластерної форми організації бізнесу закладена в інноваційній діяльності учасників кластерної мережі. Якщо кластер не є налаштованим на інновативність, то він може розглядатися лише як різновид локально розташованої системи підприємств, наукових закладів, фінансових установ та структурних органів державної влади.

Створення інноваційної інфраструктури є важливим напрямом загальнодержавної інноваційної політики. Активізація інноваційної діяльності вимагає створення інноваційного ринку в Україні.

Для становлення інформаційного ринку інновацій в Україні на державному рівні повинно здійснюватись ефективно управління цим процесом, який здійснюватиме регулювання попиту і пропозиції в напрямку «центр-регіон» шляхом утворення сучасного електронно-інформаційного центру – бази даних інноваційних розробок. Успіх інноваційного розвитку значною мірою залежить від упорядкованості й координації взаємодії центральних та регіональних органів влади.

Значну роль в активізації інноваційної діяльності у регіоні можуть відіграти регіональні інноваційні центри (РІЦ), здатні, на нашу думку, залучити всі організації й інститути, що займаються інноваційною діяльністю або мають вільні кошти. РІЦ зобов'язаний забезпечувати адміністрацію оперативною інформацією, на основі якої вона вживатиме адекватних заходів щодо стимулювання інноваційної активності в регіоні. Створення РІЦ дасть можливість координувати, здійснювати експертизу та організовувати регіональні програми інноваційного розвитку, а також виконувати функції інформаційного забезпечення підприємницьких структур регіону. РІЦ можуть здійснювати: відбір інноваційних проектів; формування інноваційних програм, зорієнтованих на вирішення регіональних проблем; залучення інвестицій до інноваційної сфери шляхом створення й функціонування інноваційної інфраструктури; стимулювання розвитку малих наукоємних підприємств; поширення інноваційних розробок, зокрема і через здійснення ярмарково-виставкової діяльності.

РІЦ принципово відрізняється від технопарків і науково-технологічних центрів (НТЦ), які за своєю суттю наближаються до мобільних виробничих груп і за регіональною прив'язкою можуть входити до складу ноополісів (наукоградів). Ці структури також здатні інтегруватися до вертикальних систем (інноваційно-промислових комплексів, інноваційних концернів тощо). Головним завданням РІЦ є стимулювання інноваційної діяльності в регіоні шляхом моніторингу ринків інновацій та інвестицій, а також надання інформаційних і експертних послуг суб'єктам інноваційного процесу.

Мотиваційна взаємодія суб'єктів інноваційної діяльності з РІЦ забезпечуватиметься наступним чином. По-перше, РІЦ надаватиме інформацію з різних сфер інноваційного процесу, що гарантуватиме високу якість виконання робіт, можливість обліку різнопланових вимог замовника, сприятиме формуванню конкурентних засад при укладанні договорів. По-друге, РІЦ може надавати податкові пільги, можливі в межах компетенції регіону при укладанні договорів на створення товарно-інноваційних розробок. Податкові пільги стимулюватимуть тих суб'єктів, які забезпечуватимуть пріоритетні напрями інноваційної діяльності, котрі визначила адміністрація регіону. По-третє, найважливішою рисою діяльності РІЦ стане її прозорість і збереження прав інтелектуальної власності.

Фінансування РІЦ передбачається здійснювати відповідно до регіональної інноваційної програми наступним чином: обсяги фінансування встановлюватимуть пропорційно до кількості й вартості договорів, виконаних за посередництвом центру, але не менш як суми, встановлені під час розробки програми регіону, і витрати інноваційного центру, пов'язані з основною діяльністю – наданням інформаційно-посередницьких послуг. Отриманими коштами керівництво РІЦ розпоряджатиметься самостійно. Поступово активізуючи інноваційну діяльність у регіоні та налагоджуючи міжрегіональні зв'язки, необхідно здійснювати поступовий перехід на самофінансування. Спочатку організації, користуючись послугами РІЦ, виплатять частину витрат, пов'язаних із виконанням посередницьких функцій, а з часом повністю відшкодують витрати, і в кінцевому підсумку, коли інфраструктура забезпечення інноваційного процесу досягне програмованого рівня розвитку, вартість послуг РІЦ формуватиметься на підставі договірних ринкових цін за посередницькі й інформаційні послуги. Крім виконання головних функцій основної діяльності, РІЦ здатний надавати й інші послуги. Наприклад, можливі послуги зі створення віртуальних офісів тощо. Інформаційне забезпечення інноваційних процесів у ЦІСР може здійснюватися не лише за допомогою автоматизованої інформаційно-пошукової системи, яку розробив центр, а й за рахунок інтеграції із зарубіжними банками даних. Діяльність РІЦ має органічно вписуватися у загальний процес інформатизації регіону. Інформаційне поле, що формується за участю РІЦ, стане невід'ємною компонентою системи підтримки рішень адміністрації регіону. Таким чином, створення РІЦ як інтегрованої інформаційно-комунікаційної структури може активізувати інноваційні процеси в регіоні.

Створення РІЦ має за мету також орієнтувати регіональну науку на конкретні місцеві потреби, стимулювати ініціативу наукових організацій, а також посилити контроль за виконанням і фінансуванням інновацій. Формування таких центрів дало б змогу міністерствам отримувати оперативну інформацію про стан науки у регіонах, сприяючи, таким чином, інформаційному обміну в інноваційній сфері.

На промисловому підприємстві з метою активізації інноваційної діяльності необхідно провести цілий комплекс взаємопов'язаних дій. Цей процес є інтеграційним і потребує взаємопов'язаної й скоординованої роботи усіх підрозділів підприємства на кожному етапі реалізації інноваційного проекту, що дасть змогу обґрунтувати ключові засади вдосконалення інноваційної діяльності за певними напрямками. Зокрема, до таких напрямів належить вдосконалення системи фінансування інноваційних інвестиційних проектів.

Програма активізації інноваційної діяльності на промисловому підприємстві передбачає наступні заходи. По-перше, в умовах перманентного дефіциту фінансових ресурсів переважна більшість підприємств для реалізації інноваційного проекту повинна оптимально комбінувати власні й запозичені ресурси. Фінансові служби підприємства повинні організовувати процес фінансування інноваційного проекту так, щоб потреба у банківському кредиті була якомога меншою. Чим більшим буде віддалений момент початку кредитування, тим більша ймовірність скорочення періоду використання кредиту, що може привести до зменшення загальної суми плати за нього. Цього можна досягти шляхом складання календарного графіка проведення робіт з умовними періодами часу й переліком основних видів робіт, що зможе раціоналізувати організацію інноваційного проекту й оптимізувати показники потрібної кредитної лінії. До заходів, які спрямовують на скорочення періоду окупності інноваційного проекту та зниження ризику від здійснення проектних, конструкторських та експериментальних робіт, можна віднести: застосування методів сіткового планування, придбання ліцензій на виробництво нового товару, укладення договору підприємства-виробника з підприємством-розробником.

По-друге, адаптація до сучасних вимог маркетингової роботи вимагає безпосереднього впровадження підприємствами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що може суттєво скоротити час на проведення досліджень (наукових, маркетингових тощо) і пришвидшити процес трансферу інноваційних розробок у виробничий процес. З огляду на це, стає необхідним на підприємствах створювати в структурі служби маркетингу інформаційно-аналітичний відділ.

По-третє, система стимулювання інноваційної праці на промислових підприємствах має не лише бути спрямована на активізацію розвитку інноваційної праці персоналу взагалі, а й стосуватися окремих осіб, наприклад, передбачати виплати за впровадження нових розробок і винаходів. З метою стимулювання інноваційної праці на підприємстві необхідно здійснити такі заходи: самостійно розробити власні тимчасові положення про організацію інноваційної праці; надати кошти і повноваження організатору впровадження інноваційних розробок; створити умови для припливу великої кількості нових ідей методом проведення відкритих конкурсів; проводити моніторинг соціальних умов для творчості; залучити інформаційне забезпечення тощо.

По-четверте, із метою посилення інноваційної спрямованості стратегії бізнесової поведінки підприємства, адаптації його до мережевої інформаційної системи необхідно вдосконалити систему бізнес-планування, зокрема, передбачити введення у бізнес-план спеціального розділу, що конкретизував би, наскільки гнучкою і відкритою є інформаційна система підприємства, який рівень гнучкості організації має кожна ланка мережевої роботи підприємства, яким є рівень підготовки фахівців з інформаційних технологій. Крім цього, бізнес-план повинен конкретизувати систему мотиваційних чинників інноваційної діяльності та напрями вдосконалення організаційного забезпечення творчого процесу.

Комплексна стратегічна програма активізації промислового підприємства має обов'язково враховувати заходи, які слід реалізувати на загальнодержавному й регіональному рівнях. Їх суть полягає в тому, щоб, з одного боку, створити сприятливі умови та матеріально підтримувати усі інноваційні починання вітчизняних підприємств, а з другого, – поставити підприємства у такі умови, коли унікальність інновації стає для них не вигідним і навіть ризиковим.

Висновки. Таким чином, на основі проведеного дослідження можна запропонувати такі напрями та методи активізації інноваційної діяльності на підприємстві:

- внести зміни до закону України «Про інноваційну діяльність», усунути невідповідності між вітчизняним і європейським законодавством, особливо щодо способів стимулювання інноваційних ризиків;
- розробити Закон України «Про венчурне фінансування», що передбачатиме створення в Україні некомерційної венчурної структури із регіональними відділеннями та надаватиме права інноваційним компаніям надавати прогностичний маркетинг;
- розробити Закон України «Про державне регулювання трансферу технологій», в якому буде передбачено високоефективний захист прав інтелектуальної власності;
- впровадити апробовану в економічно розвинених країнах систему ступінчастого оподаткування інноваційно активних фірм;

- створити загальнодержавну і міжгалузеву інформаційно-комунікаційну комп'ютерну мережу інноваційних розробок;
- стимулювати розвиток технопаркових і технологічних інноваційних структур;
- стимулювати розвиток в регіонах кластерних моделей інноваційного бізнесу, адже вони дають змогу скоординувати в межах регіону дію об'єднаних багатогалузевих, природних і трудових ресурсів;
- створити в регіонах інноваційні центри (РІЦ), що виконуватимуть не тільки функції координатора, головного експерта й організатора регіональних програм інноваційного розвитку, а й функцію інформаційного забезпечення підприємницьких структур регіону;
- з метою послаблення залежності підприємств-інноваторів від непомірно дорогих кредитних ресурсів оптимізувати показники потрібної кредитної лінії шляхом скорочення терміну використання позики на основі розробки календарного графіка проведення робіт;
- для забезпечення безпосереднього доступу до сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у складі служби маркетингу створити інформаційно-аналітичний відділ із чітко визначеною структурою та функціями спеціалістів;
- на підприємствах, продукція яких характеризується незначним рівнем наукомісткості та нешироким номенклатурним діапазоном, доцільно застосувати товароорієнтовану організаційну структуру управління, що дозволить завдяки притаманним їй адаптаційним якостям використати внутрішні й зовнішні резерви активізації;
- впровадити систему стимулюючих заходів, які б передбачали оптимізацію структури колективного та персонального стимулювання, а саме застосовувати механізми надбавок і коефіцієнтів до заробітної плати та використовувати джерело додаткового матеріального стимулювання – інноваційну ренту;
- включити в бізнес-план підприємства низку розділів, які б конкретизували інформаційну систему підприємства й систему мотиваційних чинників інноваційної діяльності.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/40-15>
2. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/848-19>
3. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334/94>
4. Наукова та інноваційна діяльність 2004–2016 рр. / Державна служба статистики України. URL: <http://ukr.stat.gov.ua>
5. Березюк-Рибак І. Р. Напрями активізації інноваційної діяльності в контексті сталого розвитку. Проблеми сталого розвитку суспільства: погляд очима різних поколінь: монографія / за заг. ред. О. Ю. Березіної, Ю. В. Ткаченко. Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., 2016. С. 327–340.
6. Соскін О. І. Вплив інформаційної економіки на суспільний розвиток. *Інтелектуальна економіка в умовах суспільних трансформацій: перспективи публічно-приватного партнерства*: матеріали III Міжнар. наук.-практ. форуму, 27 червня 2017 р. в 2 ч. Житомир: ЖНАЕУ, 2017. Ч. 1. С. 77–85.
7. Соскін О. І. Теоретико-методологічні аспекти аналізу національної економічної моделі. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 3. С. 36–45.
8. Пахомов Ю. М. Основні завдання формування посткризової моделі розвитку економіки України. *Економічний часопис – XXI*. 2010. № 1–2. С. 3–6.
9. Коломицева О. Проблеми та перспективи інноваційного розвитку машинобудівних підприємств *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка»*, Дніпропетровськ: ДНУ, Вип. 6(3)., 2012, № 10/1. Т. 20. – С.113 – 118.

References

1. Law of Ukraine "On innovation activity", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/go/40-15>
2. Law of Ukraine "On scientific and scientific-technical activity", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/go/848-19>
3. Law of Ukraine "On the taxation of profits of enterprises", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334/94>
4. Scientific and innovation activities 2004-2016 / State Statistics Service of Ukraine, available at: <http://ukr.stat.gov.ua>

5. Berezyuk-Rybak, I. R. (2016), Areas of activation of innovation activity in the context of sustainable development. Problems of sustainable development of the society: a view from the eyes of different generations: monograph ed. O.Yu. Berezina, Yu.V. Tkachenko, Publisher Chabanenko Yu.A., Cherkasy, Ukraine, pp. 327–340.
6. Soskin, O. I. (2017), Influence of information economy on social development. *Intelektual`na ekonomika v umovah suspil`ny`h transformacij: perspektyvy` publichno-pry`vatnogo partnerstva: materialy` III Mizhnar. nauk.-prakt. forumu, 27 chervnya 2017 v 2 ch.* Zhytomyr: ZhNAEU, vol. 1, pp. 77–85.
7. Soskin, O. I. (2014), Theoretical and methodological aspects of the analysis of the national economic model, *Aktual`ni problemy` ekonomiky*, vol.3, pp. 36–45.
8. Pahomov, Yu. M. (2010), The main tasks of forming a post-crisis model of Ukraine's economic development, *Ekonomichny`j chasopy`s – XXI*, vol. 1–2, pp. 3–6.
9. Kolomytseva, O. (2012), Problems and prospects of innovative development of machine-building enterprises, *Visnyk Dnipropetrovs'koho universytetu. Seriya «Ekonomika»*, Dnipropetrovsk, vol. 6(3), no. 10/1, pp. 113-118.

I. Bereziuk-Rybak

THE WAYS OF ACTIVATION OF ENTERPRISE INNOVATION ACTIVITY IN MODERN CONDITIONS OF FUNCTIONING

At modern stage of the development the economy of Ukraine requires innovation policy which is adequate to European countries and able to create the conditions for activation and simulation of innovation activities at all levels of management. In the article the main directions of innovation police on state and regional levels of the country are determined. The main ways and methods of activation of enterprise innovation activity in modern conditions of functioning are offered.

Keywords: *innovation activity, innovation police, innovation infrastructure, regional innovation centre, innovative enterprise.*

Стаття надійшла до редакції 14.11.2017 р.